

Resultaten 'Aan de slag' 2018-2020 Gemeente Haarlem

1. Inleiding

Voor statushouders die zich vanaf 1 januari 2018 in Haarlem en Zandvoort vestigen is sprake van een sluitende aanpak. Alle nieuwe statushouders doen een specifiek voor statushouders ontwikkeld assessment door het Nederlands Onderzoekscentrum voor Arbeidsparticipatie ((NOA). De klantmanager maakt op basis van het assessment en een gesprek met de klant een plan van aanpak. Dit plan van aanpak is de basis om voor degenen voor wie dit mogelijk is samen met de hierbij betrokken partijen in te zetten op deelname onderwijs en op duurzame uitstroom richting werk.

Voor de jaren 2018 en 2019 hebben we de keuze gemaakt voor een passend aanbod voor de doelgroep statushouders m.b.t. de toeleiding naar betaald werk. Via een co creatie van Vluchtelingenwerk, Pasmatch en Agros is er een aanbod van deze drie partijen onder de naam 'Aan de slag' dat aansluit bij de specifieke knelpunten die er zijn op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding.

Aanbod 'Aan de slag'

Het aanbod bestaat uit een vaste re-integratiecoach voor de statushouder die hem/haar kent en begeleid gedurende het gehele traject. De re-integratiecoach zet naast de voor de statushouder verplichte inburgeringcursus instrumenten in zoals werk-/taalstage, vakgerichte scholing, jobcoach, training werknemersvaardigheden, vrijwilligerswerk en empowermenttraining.

Onderdeel van het aanbod is het inzetten van ketenpartners voor aanvullende modules waarbij bij iedere statushouder wordt gekeken welke expertise/aanbod versterkend kan zijn en bijdraagt aan een beter resultaat.

Feitelijk is het project pas in maart 2018 van start gegaan met drie re-integratiecoaches. In juli 2018 is de capaciteit verhoogd naar zes coaches. Naast deze zes coaches werken er vanaf medio 2018 drie trainees uit de doelgroep statushouders bij de co-creatie. Deze trainees zijn in september 2018 gestart met een opleiding tot jobcoach en hebben een dienstverband gekregen bij de partijen van de co-creatie waardoor de bijstandsuitkering die men ontving is beëindigd.

2. Stand van zaken

Uitgangspunt van het project was een instroom van ongeveer 220 statushouders. Gaande het project bleek in goede samenwerking tussen gemeente en de subsidieontvanger dat binnen het budget meer klanten in bemiddeling konden worden genomen. In de subsidieperiode was het streven om minimaal 20% van de kandidaten geheel of gedeeltelijk uit te laten stromen naar duurzaam betaald werk (>3 maanden en voor tenminste 15 uur per week). Daarnaast is in de loop van het project in overleg met de gemeente gekozen om daar waar mogelijk kandidaten ook toe te leiden naar onderwijs. Hoewel niet vooraf opgenomen als te bereiken doel, is dat een goed resultaat. Het geeft deze klanten op termijn een goed perspectief op het vinden van duurzaam betaald werk.

Tabel 1: Resultaten

Totaal aantal aanmeldingen	406
Aantal terugmeldingen aan klantmanager	44
- <i>Aanmelding ingetrokken</i>	3
- <i>Zorg/hulpverlening</i>	6
- <i>Gestart maar beëindigd zonder resultaat</i>	29
- <i>Verhuizing</i>	6
Nog lopende trajecten	300
Traject beëindigd en uit de uitkering	62
- <i>Beëindigd door betaald werk</i>	46
- <i>Beëindigd door start opleiding</i>	16
Parttime baan gedeeltelijke uitkering	13
Opleiding met behoud van uitkering	2
Bijbaan*	32

*Zie toelichting op tabel resultaten.

3. Toelichting op Resultaten

Aan- en terugmeldingen

In de periode 2018 tot 2020 zijn er voor 'Aan de slag' 406 klanten aangemeld. Van deze 406 zijn er 44 teruggemeld aan het team klantmanagers statushouders van de gemeente Haarlem. Reden van terugmelding is divers. Bij terugmelding past de klantmanager het plan van aanpak aan en bewaakt zelf de voortgang. Als sprake is van gezondheidsklachten is een mogelijke vervolgactie overleg met de GGD over een in te zetten zorgtraject.

Uitstroom richting onderwijs of werk

De uitstroom richting onderwijs is divers. Dit gebeurt vaak via het Nova college en ROC Amsterdam, maar ook via een HBO-opleiding en Universiteit. De werkgevers waar de statushouders betaald werk hebben gevonden zijn divers qua branche en grootte van het bedrijf. Het overzicht van werkgevers (zie tabel werkgevers) laat zien dat het o.a. gaat om werk in de detailhandel, horeca, zorg en de bouwsector, maar ook bij bijvoorbeeld een kapperszaak en een autobedrijf.

Parttime baan of bijbaan in traject

Bij een parttimebaan is iemand gedeeltelijk uit de uitkering, maar is het traject beëindigd, omdat het einddoel van het traject behaald is. Een bijbaan is in het kader van de resultaten niet hetzelfde als een parttime baan. Bij een bijbaan wordt de dienstverlening van 'Aan de slag' voortgezet, omdat het einddoel nog niet is behaald. Dit is bijvoorbeeld een bijbaan voorafgaand aan de start van een opleiding, waarbij start opleiding het einddoel is. Of bijvoorbeeld als het einddoel een volledige baan is en de bijbaan een opstap naar dit doel is. Het aantal uren van een bijbaan kan ook per week wisselen.

Invulling trajecten en aanbod ketenpartners

Tijdens het traject worden verschillende instrumenten ingezet zoals stage, werkervaringsplek en scholing. Meer dan de helft van de klanten volgt een stage of heeft een werkervaringsplek.

Voorbeelden van scholing met behoud van uitkering zijn VCA-training, cursus via ROC, certificaten

gericht op werk en extra taallessen. De stage/werkervaringsplekken zijn gerealiseerd bij diverse werkgevers en branches. In de periode 2018 tot 2020 is ruim 100 keer gebruik gemaakt van het aanbod van de ketenpartners. Zie in de bijlage overzicht van de ketenpartners.

Tabel 2. Plaatsingstabel

Plaatsingspercentage	Totaal		2018	2019
Totaal aangemeld	406			
Teruggemeld	44			
Trajecten tbv plaatsingspercentage	362	100%		
Akkoord (duurzame plaatsing)	75	21%		
Nog niet akkoord*	19	5%		
Bijbaan (traject loopt door)	32	9%		
Totaal trajecten met resultaat	126	35%	107	19

*Nog niet akkoord wil zeggen dat de plaatsing nog niet voldoet aan de termijn van 3 maanden.

Conclusie

Tabel 2 laat zien dat de beoogde resultaten zijn gehaald: 75 klanten hebben betaald werk of volgen onderwijs zonder bijstandsuitkering. Het resultaat dat tot nu toe is behaald komt vooral door klanten die in 2018 zijn aangemeld. Van de 126 zijn 107 aangemeld in 2018. Het laat zien dat het tijd kost om resultaat te behalen en dat het loont om de tijd te nemen. Verwachting is dan ook dat er in de loop van 2020 nog een substantieel resultaat wordt geboekt.

4. Groepsactiviteiten

Naast individuele trajecten zijn ook groepsgerichte activiteiten ingezet.

• Kappersopleiding

Tijdens de intakegesprekken met de kandidaten bleek dat een groot aantal kandidaten in het land van herkomst kapper was geweest en/of aangaven hier kapper te willen worden. Uit de verhalen van de kandidaten bleek dat het vaak het enige werk was wat ze gedaan hadden in het land van herkomst. Er was bij de kandidaten een grote behoefte om in Nederland weer het kappersvak te gaan beoefenen. Er is in eerste instantie gekeken naar de markt voor kappers in Haarlem. Uit de vele vacatures bleek dat er behoefte was aan kappers in Haarlem en omgeving. Uit de vacatures bleek ook dat er niet een specifiek diploma voor nodig was. Talent en ervaring waren belangrijker dan een diploma.

Er is contact gezocht met de The Trim Club. Een belangrijke rede om met De Trim Club samen te gaan werken was dat zij ervaring hadden met het opleiden van statushouders. Samen met de Trim club is een kappersopleiding op maat gecreëerd. De opleiding is in juni 2019 van start gegaan. De opleiding vindt plaats in Haarlem in een bus die omgebouwd is tot kapsalon. De bus is gesitueerd op een locatie waar water en elektriciteit beschikbaar zijn, op het terrein van de Snuffel mug. Er hebben 12 personen deelgenomen aan de opleiding. De opleiding duurt 6 maanden en wordt afgesloten met een stage van 2 maanden. Deelnemers krijgen Nederlandse les (leren van de vaktaal), maar ook les in omgangsvormen en klantvriendelijkheid door middel van rollenspellen.

Het doel van de opleiding is om de deelnemers in de technieken/gebruiken van de Nederlandse kapsalons op te leiden zodat ze kunnen werken in een Nederlandse kapsalon en daardoor

geheel/gedeeltelijk uitstromen uit de uitkering. De deelnemers ontvangen aan het eind van de opleiding een certificaat.

De resultaten tot nu toe zijn dat 8 kandidaten de opleiding met goed gevolg afgesloten en kunnen door naar een stage adres. En dat 4 kandidaten nog een vervolg opleiding nodig hebben voor de stage.

- **Vrouwen aan de slag**

Doel van dit project was sociale activering om zo een eerste stap te zetten richting werk. In totaal doen er nu 35 vrouwen mee, verdeeld over drie groepen. Groep 0 heeft taalniveau A0- A1, groep 1 taalniveau A2 en groep 2 zijn de vrouwen die al bijna klaar zijn met inburgering en die een reële stap kunnen zetten richting de arbeidsmarkt. De doelgroep bestaat uit vrouwelijke statushouders voornamelijk uit Syrië en Eritrea. De doelgroep heeft een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Het programma duurt 15 weken waarin een aantal thema's worden behandeld. Taalversterking is een belangrijk onderdeel waarbij wordt stilgestaan. Dit gebeurt door op praktische wijze de taal in te zetten. Zo wordt er altijd een uitstap gemaakt naar de Ikea, waar de vrouwen allerlei opdrachten moeten uitvoeren. Een ander belangrijk onderdeel is de empowerment, waarin vrouwen in kaart brengen wat hun eigen vaardigheden en competenties zijn.

Een belangrijke stap die gezet wordt is het verkrijgen van kennis. Kennis over de mogelijkheden die de gemeente biedt, zodat er een reëel beeld kan worden gevormd voor de toekomst. Deze bewustwording van mogelijkheden, vaardigheden en competenties is erg van belang. De vrouwen voelen zich hierdoor eigenaar van hun eigen leerproces en daarmee houden ze de regie over hun toekomst op de arbeidsmarkt. 'Vrouwen aan de Slag' is zo'n bewustwordingsproject, waarin de vrouwen niet alleen worden geïnformeerd, maar ook zelfvertrouwen krijgen, om hun leven in Nederland vorm te geven. Dit is wat deze vrouwen hebben geleerd:

- wat hun passies, kwaliteiten en vaardigheden zijn en hoe ze deze kunnen inzetten op de arbeidsmarkt.
- wat de waarden en normen zijn met betrekking tot werkende vrouwen in Nederland
- hoe ze werk met kinderen kunnen combineren
- wat hun eerste stap is op weg naar een toekomst waar ze zelf verantwoordelijk voor zijn.

Binnen dit project wordt samengewerkt met meerdere partijen: de politie, de apotheek, Ikea, Sociale Wijkteams, Burennetwerk (een organisatie die zich inzet tegen eenzaamheid en voor veiligheid in de wijk), de Belastingdienst, Taalcoaches (vrijwilligers vanuit DOCK zelf) en Haarlem Effect.

- **Onderwijs**

Er is getracht om een project naar werk in het onderwijs te starten. Veel kandidaten die affiniteit hebben met onderwijs kunnen in Nederland toch uiteindelijk niet aan het werk in het onderwijs. Voornaamste redenen zijn het vereiste taalniveau B1 en het feit dat opleiding bijvoorbeeld op de PABO een voltijdsopleiding is voor de duur van 2 jaar. Dat past vaak niet in de persoonlijke omstandigheden van de kandidaat (kinderen, verplichtingen, inburgering etc.). Op dit moment loopt een onderzoek of er genoeg kandidaten zijn om op te leiden tot onderwijsassistent. Dit is nog in ontwikkeling en nu niet bekend of dit van start kan gaan.

5. Duale karakter trajecten

Van de huidige klanten in traject bij 'Aan de slag' nemen 288 personen deel aan inburgeringlessen bij een taalschool. Naast het volgen van deze lessen bestaat het duale karakter van de re-integratie uit de periodieke gesprekken met de re-integratiecoaches, uitvoeren van huiswerkopdrachten, volgen van scholing, het lopen van stage en geheel of gedeeltelijk betaald en onbetaald werken bij een werkgever.

6. Vanuit de praktijk

Geschreven door Dirk Wanrooij, re-integratiecoach 'Aan de slag'

Eritreeërs hebben doorgaans meer taal- en andersoortige aanpassingsproblemen dan statushouders uit andere landen. Maar toch zijn er ook wel degelijk successen te vermelden. De vijftientwintjarige Helen A. bijvoorbeeld. Zij kwam in 2015 naar Nederland en woont sinds begin 2017 in de gemeente Haarlem. Een jaar later was haar taalniveau nog te laag om aan het werk te gaan of aan een opleiding te beginnen. Om haar taalvaardigheid te verbeteren hebben we haar als vrijwilliger aangemeld bij een kringloopwinkel. Gaandeweg kreeg ze meer zelfvertrouwen en begon ze steeds beter te communiceren in het Nederlands. Na zes maanden is ze gestart met het voorschakeltraject Leren & Werken in de Zorg op het Haarlemse NOVA College. Nadat ze dit traject had afgerond, is Helen gestart met de BBL opleiding Verzorgende IG, op MBO niveau 3. Ze loopt vier dagen per week mee bij een erkend leerbedrijf in de zorg en ze gaat één dag per week naar school. Als alles goed blijft gaan is ze over drie jaar afgestudeerd en kan ze voltijd aan de slag.

Voor hoogopgeleide mensen is het vaak lastig om passend werk te vinden. Zo ook voor de vierendertig jarige Anwar uit Syrië. Hij heeft economie gestudeerd en in zijn eigen land jaren gewerkt in de IT-sector. In Nederland leek dat lange tijd niet tot de mogelijkheden te behoren. We hebben samen op heel veel vacatures gereageerd, maar hij werd altijd vrijwel direct afgewezen. Op een dag zijn we samen naar een sollicitatie event geweest bij de Apple Store in Haarlem. Tijdens dit event kreeg Anwar direct een contract aangeboden, weliswaar niet voor een fulltime aanstelling maar wel voor onbepaalde tijd.

De Syrische Huda is vier jaar in Nederland. Na aankomst in Nederland is ze in een zware scheiding terechtgekomen met haar echtgenoot. Sindsdien is ze een alleenstaande moeder met twee kinderen (van 4 en 8) waarover zij de volledige voogdij heeft. Vanaf de eerste ontmoeting was Huda erg duidelijk over haar ambities. Ze heeft een verleden in de medische wereld; ze heeft gewerkt als doktersassistent, anesthesist assistent en apothekersassistent. Daarnaast is ze afgestudeerd tolk. Vanwege een aantal vervelende ervaringen wilde ze in Nederland niet meer als doktersassistent of op de afdeling anesthesie werken. Ze gaf aan dat ze tolk, docent of apothekersassistent wilde worden. We hebben de mogelijkheden onderzocht om als tolk of docent aan de slag te gaan, maar dat heeft nergens toe geleid. De kans dat zij in een apotheek zou kunnen werken, leek eerst ook nihil, omdat er een Nederlands apothekersassistentendiploma voor nodig is. Dit diploma heeft ze echter niet. Wat ze wel heeft is vijf jaar werkervaring. Een opleiding behoorde eveneens niet tot de mogelijkheden omdat de taal-eis erg hoog is, wat het erg moeilijk maakt voor anderstaligen. We zijn samen langs verschillende apotheken gegaan voor een stageplek. Uiteindelijk is het gelukt om Huda twee

maanden stage te laten lopen bij een apotheek. De stage is bovendien goed verlopen; tijdens het eindgesprek meldde de apotheker dat hij Huda een jaarcontract ging aanbieden.

Meneer D. heeft in land van herkomst, Syrië plastic bloemen verkocht. Eenmaal in Nederland wilde hij zo snel mogelijk betaald werk vinden. Nadat hij zijn inburgering had afgerond ging hij werkervaring opdoen bij tuincentrum DekaTuin. Hij bloeide op, leerde de Latijnse namen van bloemen en planten en werkt sindsdien betaald bij het tuincentrum. Ook is hij onlangs geslaagd voor zijn rijexamen en dus rijdt hij dagelijks van werk naar huis en andersom.

7. Toekomst

Voor het kalenderjaar 2020 is de subsidie aan 'Aan de slag' verlengd voor de duur van 1 jaar. Gekozen is voor verlenging tot 1 januari 2021, omdat dit de beoogde ingangsdatum is van de nieuwe Wet inburgering.

25-2-2020

Rob Corzilius,

Teammanager Werk en Inkomen

8. Bijlagen

Overzicht werkgevers

A/Taxi	Garage Rapid	McDonalds	Taxibedrijf
Abdelhalim Jaouhari	Global Garden tuincentrummedewerker	Nemasco wasserij	TEKLAB
ActionAid	Hema	Pakettendienst.	Tempo team / Timing uitzendbureau
Afwas Crew BV	Holyland Restaurant	Pasmatch	Teparos Thai Wok
Amrath Grand Hotel Frans Hals	Hoogesteger (via tempo team)	Paswerk	The Flower Family
Auto Bedrijf Murat	Houtrest BV	Pizzeria	The NewYorker
Bakker Van Vessem	Hudsons Bay	PostNL	Tulips and More
Baraah Koeriers	ICT	Pro Senectute	Uitzendbureau Matchmakerz
Bodrum Zandvoort	IJs Jamin te Amsterdam	Pull & Bear	UWV
Bubbles Red Light	Ikea	Reinaldo Huis	van Beelen Nettenwever
Carlton Square Hotel in Haarlem	INBOX STORAGE	Restaurant Andrea	Van de Vaal aannemersbedrijf
Dekamarkt	Indiaas restaurant	Restaurant Napoli	Vervoerscentrale West- Holland BV
DHU uitzendbureau	JP Haarlem	Restaurant Subliem	Vluchtelingenwerk Nederland
Didi winkels	Kaasmaker	ROC Pedagogisch medewerker	VOF Tasty Corner
Doner Kom	Kapper Babylon	Sara en Madu Supermarkt	VOF Urfali
Eden Hotel	Kruidvat	schoonmaak werk de Zee	Vuilwerk op het MAAK terrein
Eigen kapperszaak	Lagerweij	Simul BV/Mathot BV	Vulcano Pizzeria
Erico BV	Lidl	Snackbar Bino	Werk return dakdekker
FAKN Transport	Luba uitzendbureau (visafslag IJmuiden)	Snelle Handen	Werkvloer
Flexicura	Maakterrein Meubelmaker	Spaarnelanden	Zandbergen
Frietshoes	Manpower	Swaalf	ZARA winkel kleding in Haarlem
			Zeeman

Overzicht ketenpartners

De Wereldkeuken	11
Haarlem Effect	8
Speelgoedbank	7
Sur Atelier	7
Nova	13
Pasmatch	22
Bouwmensen	2
Duizend1	5
Bedrijf en Samenleving	1
Spaarnelanden	1
Vluchtelingenwerk	2
Dock	12
DDS	1
Turquoise	4
SportSupport	1
Vuilwerk op jet MAAK terrein	0
Werkvloer	4
Totaal	101